

EUROPEAN CITIZENS' PANEL
Tackling Hatred in Society

Eurooppalainen kansalaispaneeli: Vihapuheen ja vihatekojen torjunta yhteiskunnassa

Yhteen veto kolmannesta istunnosta

[17.-19.5.2024]

Istunto lyhykäisesti

Millä keinoin vihapuhetta ja -tekoja voitaisiin parhaiten torjua?

Vihapuheen ja vihatekojen torjuntaa käsittelevän eurooppalaisen kansalaispaneelin kolmanteen ja viimeiseen istuntoon (17.-19.5.) kokoontui noin 150 osallistujaa eri puolilta EU:ta. Viikonlopun intensiivisten keskustelujen ja ahkeran työn tuloksena paneeli sai valmiiksi suosituksensa Euroopan komissiolle.

Tehtävälleen aktiivisesti omistautuneet paneelin jäsenet hyväksyivät kaikkiaan 21 suositusta toimista, joiden avulla voitaisiin torjua yhteiskunnassa ilmenevää vihaa. Yhteisistunnossa hyväksytyt suositukset luovutettiin Euroopan komission oikeus- ja kuluttaja-asioden pääosaston pääjohtajalle Ana Gallego Torresille.

Mitä tapahtuu seuraavaksi?

Paneelin suositukset otetaan huomioon komission tulevissa aloitteissa, joilla torjutaan vihapuhetta ja -tekoja. Tutustu paneelin komissiolle toimittamiin [21 suositukseen](#). Paneelin loppuraportti on lähiaikoina saatavissa EU:n 24 virallisella kielellä.

Pysy yhteydessä

Kutsumme kaikki paneelin jäsenet vielä palautetapahtumaan, jossa kerromme tarkemmin, miten komissio ottaa suositukset huomioon.

Jotta yhteydenpito sujusi myös jatkossa, perustamme alumniverkoston eurooppalaisiin kansalaispaneeleihin ja muihin eurooppalaisiin kansalaisvaikuttamishankkeisiin osallistuneille. Jos **et halua** osallistua verkoston toimintaan, lähetä viesti osoitteeseen COMM-CITIZENS-PANELS@ec.europa.eu ja pyydä, että sinut poistetaan postituslistalta.

[Kansalaisvaikuttamisfoorumin](#) sivustolle on koottu tunnelmakuja paneelin istunnoista. Voit mieluusti jakaa ne lähipiirillesi tai somessa.

Komission oikeus- ja kuluttaja-asioden pääosasto julkaisee joka kuukausi **uutiskirjeen**, jossa on tietoa sen alaan liittyvistä uutisista, tapahtumista ja julkaisuista. [Tilaa uutiskirje!](#)

Lisätietoa oikeus- ja kuluttaja-asioita sekä sukupuolten tasa-arvoa koskevasta EU:n toimintapolitiikasta on saatavilla [komission verkkosivustolla \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/justice/) ja X-palvelussa: [@EU_Justice](https://twitter.com/EU_Justice) / [X \(twitter.com\)](https://twitter.com/EU_Justice).

”Me EU:n 27:ta jäsenmaata edustavat kansalaiset katsomme, että vihan torjuminen on ensisijaisen tärkeää Euroopassa ja muualla maailmassa.”

Luovutaan vihasta ja vastakkainasettelusta. Tasa-arvo, ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja ihmisarvo ovat yhteisiä eurooppalaisia arvoja.

”Teidän panoksenne auttaa suojelemaan demokratiitamme.”

Vihapuhetta ja -tekoja käsitelleen eurooppalaisen kansalaispaneelin kahden kuukauden työ huipentui viimeiseen kokousviikonloppuun Brysselissä. Paneelin jäsenet muotoilivat yhdessä kahden edellisen istunnon aikana kehitetyt ideat lopullisiksi suosituksiksi Euroopan komissiolle. Ensimmäisenä kokouspäivänä perjantaina pidettiin paneelin yhteisistunto, jossa **komission viestinnän pääosaston pääjohtaja Dana Spinant** toivotti osallistujat tervetulleiksi ja kiitti heitä heidän työpanoksestaan:

”Teissä on paljon viisautta. Teitte minuun paneelin aikana suuren vaikutuksen empatiallanne, rehellisyydellänne ja avomielisyydellänne tästä vaikeasta aiheesta käydyissä keskusteluissa. On hienoa, että halusitte tuoda kansalaisten äänen kuuluviin EU:n tasolla.”

Ongelman määrittely: Perusta suositusten laatimiselle

Paneelin jäsenistä koostuva toimituskunta työsti toisen istunnon jälkeen ongelman lopullista määrittelyä. Se otti työssään huomioon kaikkien paneelin jäsenten kommentit.

”Tehtävänäimme oli koota yhteen työryhmän tulokset ja laatia yhteinen teksti [...]. Vietimme työn parissa kolme ja puoli tuntia käyden läpi kaikkien 12 työryhmän toimittamat tiedot sana sanalta ja lause lauseelta”, kertoi toimituskunnan jäsen Gerhard.

Viha näkyy ja kuuluu kaikkialla yhteiskunnassa ja vaikuttaa meihin kaikkiin. Paneelin jäsenet katsovat, että vihan torjuminen Euroopassa ja muualla maailmassa on tärkeä tehtävä. Yhteisessä tekstissä korostetaan, että jos ei aktiivisesti pyritä parantamaan esimerkiksi sotien aiheuttamia haavoja, konflikteihin perustuva viha uhkaa jatkaa vihamielisyyden ja jakautuneisuuden kierrettä. Tekstissä korostetaan myös, että poliitikot ja julkisuuden henkilöt kantavat suuren vastuun vihapuheen leviämisestä, jota tiedotusvälineet ja sosiaaliset verkostot lietsovat edelleen. Paneelin jäsenet korostavat, että jos ihmiset eivät saa oppia erilaisista identiteeteistä ja kulttuureista, suvaitsevaisuudesta ja vuorovaikutuksesta eivät saa internetistä luotettavaa tietoa, tämä voi vahvistaa väärinkäsityksiä, ylläpitää ennakkoluuloja ja johtaa vihaan.

Asiantuntijoiden palaute lyhyesti

Koulutus luo arvopohjan huomispäivän aikuisten kasvulle

CEJ:n pääjohtaja Robin Sclafani: ”Koulutus on olennaisen tärkeää, kun tavoitteena on kasvattaa nuorista onnellisia ja tasapainoisia aikuisia. EU:n toimivalta on tällä hetkellä rajallinen, mutta kansallisia toimia voidaan tehostaa.”

Kansalaispaneelien mahdollisuudet vahvistaa sosiaalista yhteenkuuluvuutta

Readingin yliopiston sosiolinguistiikan professori Federico Faloppa: ”Italiassa ja Britanniassa keskikokoisissa kaupungeissa toimivat organisaatiot ovat parhaillaan organisoimassa kansalaispaneeleja. Eräässä näistä Italian kaupungeista on todettu, että sellaiset yritykset, jotka julkisesti vastustavat vihaa ja tukevat ihmisoikeuksia, menestyvät taloudellisesti. Meidän on yhdistettävä paikalliset äänet. Samalla tavoin meidän olisi tehtävä yhteistyötä myös EU:n, kansallisten ja paikallisten elinten kanssa.”

Voitaisiinko vihaa torjua tekoälyn avulla?

Riippumaton journalisti Nesrine Slaoui: ”On olennaisen tärkeää panostaa vihan torjuntaan internetissä. Algoritmit ovat tässä keskeisessä asemassa, mutta myös ihmisen läsnäoloa tarvitaan. Emme saa unohtaa talousnäkökohtia: nettialustat ovat monikansallisia yrityksiä, jotka voivat takoa rahaa sekä hyvällä että huonolla sisällöllä. Tarvitaan myös valistusta. Tekoälyssä on sisäänrakennettua rasismia ja seksismiä. Emme voi rakentaa tulevaisuutta sellaisten välineiden varaan, joihin tällaiset ennakkoluulot vaikuttavat.”

Tasapaino tietosuojan ja verkossa esiintyvän vihan torjunnan välillä

Louisa Klingvall, komission oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto: ”Elämme Euroopassa demokraattisessa ympäristössä, mutta näin ei välttämättä ole kaikkialla maailmassa. Anonymiteetin ansiosta ihmiset voivat ilmaista itseään vapaammin, mutta se voi myös lisätä vihapuhetta. Lainvalvontaviranomaiset pystyvät EU:ssa saamaan tietoa vihaviestejä levittävistä tahoista, erityisesti EU:n digipalvelusäädöksen nojalla.”

Martin Sacleux, oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto: ”Euroopan komissio hakee jatkuvasti tasapainoa tietosuojan ja verkossa esiintyvän vihasisällön torjunnan välillä, ja tässä suhteessa EU:n yleisellä tietosuoja-asetuksella on suuri merkitys. Netissä julkaistaan päivittäin miljardeja eri sisältöjä, joten tarvitsemme resursseja, joiden avulla viranomaiset voivat tunnistaa ja suodattaa vihasisältöä. On tärkeää, että netin käyttäjät ilmoittavat havaitsemastaan vihasisällöstä, jotta rikoksentekijät saadaan vastuuseen teoistaan.”

Heikoimmassa asemassa olevien ihmisryhmien suojele heidän kanssaan työskentelevien ihmisten koulutuksen tuella

Equinetin oikeudellinen asiantuntija Daris Lewis Recio: *"Eryityisesti siirtolaisten parissa työskenteleviä tuetaan monilla poliittisilla ja oikeudellisilla aloitteilla. Juuri Eurooppaan saapuneisiin ihmisiin kohdistuvaan vihapuheeseen on puututtava."*

Uhrit tarvitsevat tukea ja mahdollisuuden ilmaista itseään vapaasti ilman, että heitä tuomitaan

Arun Mansukhani: *"Henkilöille, jotka ottavat vastaan vihatarkoituksien uhrien ilmoituksia, olisi tarjottava koulutusta, jotta he voisivat tukea uhreja mahdollisimman hyvin. Poliisi, joka tuntee uhrin tilanteen, ja tämän todistajanlausunnon vastaanottava henkilö voi tarjota psykologista apua."*

Ingrid Bellander Todino, oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston perusoikeuspolitiikan yksikön päällikkö: *"EU on antanut lain-säädäntöä uhreille annettavasta tuesta*

vuonna 2012. EU-maissa on säännöksiä uhrien suojelusta, mutta on varmistettava, että säännökset myös pannaan täytäntöön ja että apu on uhrien saatavilla. Tukipalvelujen saatavuus on ratkaisevan tärkeää määriteltäessä, mitä uhrien auttamiseksi tarvitaan."

Kansalaispaneeli hyväksyi 21 suositusta komissiolle

Paneelin jäsenet jatkoivat kokousviikonlopun lauantaina suositusten viimeistelyä 12 pienryhmässä. Seuraavassa esitellään osa näistä 21 suosituksesta:

- Toteutetaan tiedotuskampanja, jolla lisätään tietoisuutta vihan ilmentymistä ja niiden torjumiseksi käytettävissä olevista keinoista. Kansalaispaneeli ehdottaa, että EU järjestää tiedotuskampanjan, jolla kiinnitetään huomiota vihapuheen ja -tekojen vaaroihin, vihan syihin sekä keinoihin, joilla sitä voidaan torjua. EU:n olisi samaten tiedotettava laajemmin vihapuheen ja -tekojen vastaisista aloitteistaan sekä uhrien käytettävissä olevista tukikanavista ja -toimista.

- Otetaan käyttöön "nettiajokortti", jonka avulla opastetaan lapsia noin 8 vuoden iästä

alkaen käyttämään internetiä turvallisesti. Korttia suorittaessaan lapset oppisivat käyttämään nettiä turvallisesti myös omin päin.

- **Edistetään väkivallatonta viestintää.** EU:n olisi tiedotettava paremmin viharikoksia, vihapuhetta ja väkivallatonta viestintää käsittelevästä jo tarjolla olevasta koulutuksesta ja suunnattava koulutusta erityisesti tietyille kohderyhmille. Väkivallattoman viestinnän kurseja olisi tarjottava kaikenikäisille kaikissa EU-maissa.

- **Tiedotusvälineiden riippumattomuutta on lisättävä.** Tiedotusvälineiden olisi tehtävä yhteistyötä riippumattomien faktantarkistusorganisaatioiden kanssa, ja niiden olisi ilmoitettava rahoituslähteistään avoimesti. Olisi

asetettava raja sille, kuinka monta tiedotusvälinettä yksi henkilö tai yritys voi omistaa. Suosittelemme myös, että kansalaisten osallisuutta tiedotusvälineiden toiminnassa lisätään, jotta mediasisällöt saavat enemmän painoarvoa, ja yhteinen vastavuoroisuuden ja kunnioituksen kulttuuri kehittyy.

- **Verkossa esiintyvän vihapuheen seuranta ja siihen puuttuminen.** Internetin anonyymiteettia olisi säänneltävä, jotta viranomaiset voivat paremmin tunnistaa vihapuheen levittäjiä ja saattaa heidät vastuuseen teoistaan. Euroopan komission olisi perustettava työryhmä, jonka tehtävänä on saattaa laittoman vihapuheen käsitteen määritelmä ajan tasalle. Vihapuheen levittämiseen somealustoilla olisi puututtava tekoälyn avulla. Alustoja/operaattoreita olisi vaadittava mukauttamaan algoritmejaan, jotta erilaisille mielipiteille olisi enemmän tilaa.
- **Euroopan parlamentin jäsenten menettelysäännöt.** Kansalaispaneeli ehdottaa, että perustetaan riippumaton komitea, joka laatii käytönsäännöt Euroopan parlamentin jäsenille ja seuraa vihapuhetta ja väärän tiedon levittämistä.
- **Eurooppalaiset nuorisopaneelit.** Kouluissa olisi järjestettävä eurooppalaisten kansalaispaneelien mallin mukaisia keskusteluja, millä edistettäisiin keskustelemaa kulttuuria nuorten keskuudessa. Esimerkiksi kouluruokailusta käytävässä keskustelussa voitaisiin käsitellä eri uskontojen ruokatottumuksia. Kouluruokailu on aihe, jonka kanssa lapset ovat tekemisissä päivittäin, ja keskustelussa voitaisiin hyödyntää ruokalahenkilöstön asiantuntemusta. Ystävyysskoulutoiminnan yhteydessä eri EU-maissa sijaitsevat koulut voisivat järjestää vaihtoja. 16-25-vuotiaille olisi järjestettävä vihan ilmentymiä käsitteleviä eurooppalaisia paneeleja (olemassa olevan mallin mukaan) aiheista, jotka vaikuttavat heihin suoraan, esimerkiksi verkossa esiintyvistä häirinnästä.

”Olette demokraattisen keskustelun ytimessä.”

Paneelin jäsenet kokoontuivat sunnuntaina jälleen yhteisistuntoon esittelemään 21 lopullista suositusta ja arvioimaan niitä. He antoivat kullekin suositukselle tukensa asteikolla 1-6. Äänet laskettiin tarkkailijoiden läsnä ollessa avoimuuden varmistamiseksi.

Suosituksien esittelyn ja äänestyksen jälkeen paneelin vanhin jäsen, italialainen Gemma, ja nuorin jäsen, ranskalainen Camille, esittelivät suositukset henkilökohtaisesti **komission oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston pääjohtajalle Ana Gallego Torresille**. Hän kiitti paneelin 150:aa jäsentä heidän sitoutumisestaan, aktiivisesta osallistumisestaan ja työn hienoista tuloksista.

Kokousviikonlopun päätteeksi osallistujat saivat vielä kiitokset **demokratiasta ja väestökehityksestä vastaavalta komission varapuheenjohtajalta Dubravka Šuicalta**, joka korosti, että on tärkeää ottaa kansalaiset mukaan politiikantekoon, kuulla heidän ääntään ja varmistaa,

että EU:n toimielimet palvelevat kansalaisten intressejä. ”Sitoutumisenne paneelin työhön vahvistaa demokratioitamme. Komissio on ylpeä kansalaispaneeleista. Odotan mielenkiinnolla, että pääsen perehtymään suosituksiinne. Kiitos työstänne!”

Katso [perjantain yhteisistunnon tallenne](#)

Katso [sunnuntain täysistunnon tallenne](#)

Paneelin jäsenten kohokohdat

Matilde (Italia): ”Minusta parasta oli se, että pääsin tapaamaan ihmisiä eri puolilta Eurooppaa ja sain oppia heiltä monenlaisia asioita. Näin myös ensi kertaa, miten EU todella pyrkii lähelle kansalaisia. Tämä oli hieno kokemus.”

Nelson (Puola): ”Eniten pidin työryhmässä työskentelystä. Jokainen sai ilmaista mielipiteensä ja osallistua keskusteluun, ja vaikka olimme joskus eri mieltä, ilmapiiri oli aina myönteinen. Jos pitää mainita kaikkein mieleenpainuvuin asia, se oli ensimmäisessä istunnossa esitetyt henkilökohtaiset kokemukset, jotka herättivät paljon tunteita.”

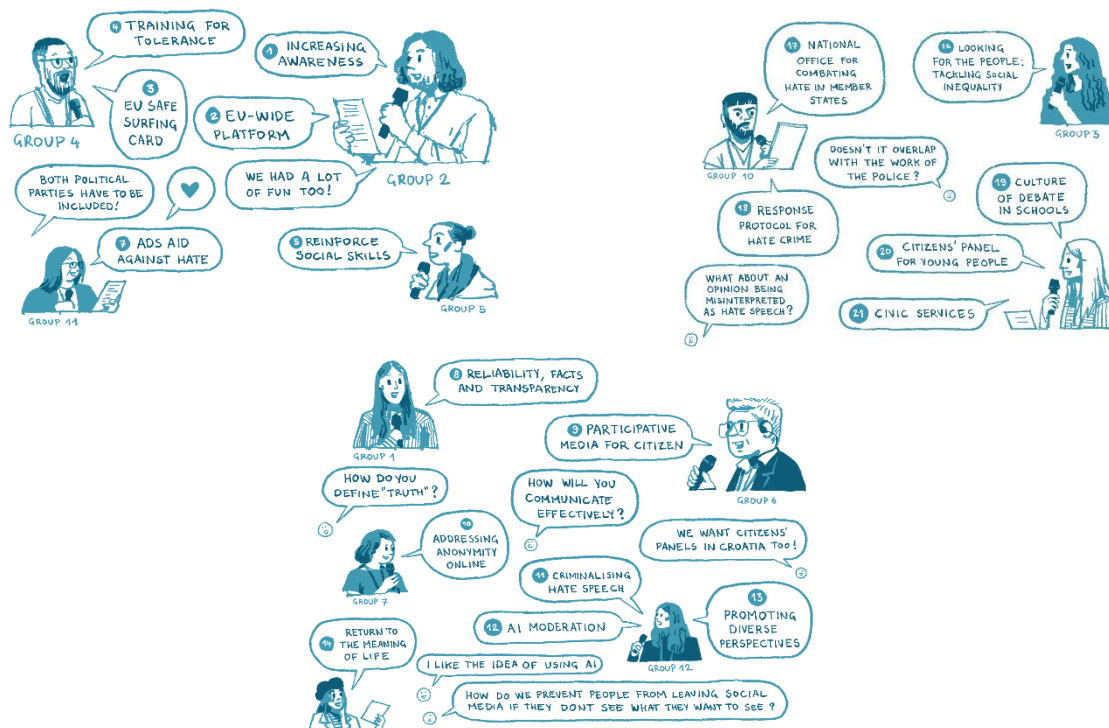
Petra (Tšekki): ”Minusta on ollut kiinnostavaa kuulla ihmisten erilaisia mielipiteitä. Vaikka olin eri mieltä jonkun kanssa, kuuntelin häntä silti ja otin hänen mielipiteensä huomioon. Olen oppinut paljon uutta. Olen todella nauttinut prosessista ja tavannut uusia ihmisiä eri puolilta EU:ta. Pidin työryhmän istunnosta. Meillä oli hauskaa yhdessä.”

Sybel (Luxemburg): ”Mieleenpainuvimpana hetkenä näistä kolmesta kokouksesta voisin mainita sen, kun Camille ja Gemma luovuttivat paneelin edustajina suositukset komission Ana Gallego Torresille. Tämä hetki symboloi työtämme ja yhteisiä ponnisteluja, joiden tuloksena pääsimme yhteisymmärrykseen näistä 21 suosituksesta. Olen ylpeä siitä, mitä saimme aikaan. Se ei ollut helppoa: joskus olimme eri mieltä, mutta kaikki olivat valmiit antamaan panoksensa keskusteluun. Tämä paneeli on osoitus siitä, että kansalaiset voivat vaikuttaa politiikan tekoon ja saada äänensä päätöksentekijöiden kuuluviin.”

Kokousviikonloppu Sylvainin näkökulmasta

Sylvain Mazas, yksi tapahtuman fasilitaattoreista, laati visuaalisen esityksen paneelin keskusteluista.

Alla on ote hänen vaikutelmistaan viikonlopun kokouksesta:

Muut tapahtumat

Muutamat paneelin jäsenet ovat viimeksi kuluneiden viikkojen aikana palanneet Brysseliin edustamaan paneelia eri tilaisuuksissa ja konferensseissa. Paljon kiitoksia kaikille, jotka ilmoittautuivat vapaaehtoisiksi tähän tehtävään!

Tärkein jatkotapahtuma oli komission oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston 13.6.2024 järjestämä [vihapuheen ja viharikosten torjuntaa käsittelevän EU:n korkean tason työryhmän 12. kokous](#), johon osallistui jäsenmaiden oikeus-, kulttuuri- ja lainvalvonta-asioista vastaavia ministereitä. Kansalaispaneeliin edustajat esittelivät heille paneelin suosituksia painottaen erityisesti sellaisia suosituksia, joissa painopiste on kansallisissa toimissa, kuten koulutuksessa.

Paneelin edustajat saivat tilaisuuden esitellä paneelin työtä kahdessa muussakin tärkeässä tilaisuudessa. Ensimmäinen niistä oli Euroopan talous- ja sosiaalikomitean (ETSK) 31.5.2024 järjestämä tilaisuus, jossa komitean täysistunto antoi [lausuntonsa "Ei sijaa vihalle -Eurooppa yhdessä vihaa vastaan"](#). Toisen tapahtuman järjesti komission yhteinen tutkimuskeskus viidettä kertaa pidetyn [kansalaisvaikuttamisen ja keskustelevan demokratian festivaalin](#) yhteydessä.

Kiitos kaikille, jotka ilmoittautuvat vapaaehtoisina paneelin edustajiksi (lopullinen valinta tehtiin arpomalla) ja palasivat Brysseliin osallistumaan näihin kolmeen tapahtumaan!